

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **M.**, bytom B.B., B., zastúpená advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, IČO: 35 955 341, proti žalovanej: **Slovenská republika**, za ktorú koná Národná banka Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, IČO: 30 844 789, o náhradu škody vo výške **5 666,21 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25 C 23/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. júla 2015 sp. zn. 2 Co 686/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 3. júla 2014, č. k. 25 C 23/2012-217, uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur za odvolanie podané proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 31. marca 2014, č. k. 25 C 23/2012-195. Súdny poplatok bol súdom vyrubený podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Krajský súd v Bratislave uznesením z 22. júla 2015, sp. zn. 2 Co 686/2014, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil. Uviedol, že podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa s účinnosťou

od 1. októbra 2012 spoplatňuje súdnym poplatkom vo výške 20 eur; v rovnakej výške sa v konaní o takejto žalobe vyberá aj súdny poplatok za odvolanie vo veci samej (§ 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov). Podaním odvolania vznikla žalobkyňi poplatková povinnosť a súd prvého stupňa jej podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy tohto zákona, správne vyrubil poplatok 20 eur. Žalobkyňa by nebola povinná tento poplatok zaplatiť len vtedy, ak by odvolanie vo veci podala do 30. septembra 2012. Žalobkyňa však odvolanie podala 10. septembra 2015, a preto sa na ňu toto vecné oslobodenie už nevzťahuje.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá žiadala rozhodnutia oboch súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. t. j., že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolanie odôvodnila tým, že súdy oboch stupňov vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Poukázala na to, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko odôvodnenie jeho rozhodnutia nie je dostačujúce a vyčerpávajúce. Uvedené rozhodnutie považuje žalobkyňa za nepreskúmateľné, pretože nie je možné posúdiť, z čoho prvostupňový súd pri vyrubení súdneho poplatku vychádzal. Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Konanie vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktoré začalo do 30. septembra 2012, je podľa § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch oslobodené aj v odvolacom konaní, nakoľko toto vecné oslobodenie sa vzťahuje na celé konanie, preto súdy oboch nižších stupňov postupovali pri vyrubovaní súdneho poplatku nesprávne, keď nezohľadnili, že toto vecné oslobodenie (§ 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch) sa vzťahuje na konanie ako celok bez ohľadu na to, kedy bolo vo veci podané odvolanie.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaním žalobkyne nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1, 2 O. s. p., prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na ust. § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. prípustnosť dovolania žalobkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto sudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľky, ale zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa tvrdí, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Judikatúra najvyššieho súdu dospela k záveru, že o odňatie možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, ak súd zastaví konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, i keď pre taký postup neboli dané procesné predpoklady (por. R 50/1997). O tento prípad ale v preskúmvanej veci nejde – v danom prípade nebolo konanie zastavené. Napadnutým uznesením bolo potvrdené uznesenie o vyrubení súdneho poplatku. Samotným vyrubením súdneho poplatku sa však účastníkovi neodníma žiadne procesné oprávnenie a nedochádza k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

K tej časti dovolania, v ktorej žalobkyňa namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu (i rozhodnutie súdu prvého stupňa) je v napadnutej časti nepreskúmateľné, že táto nesprávnosť zakladá vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. dovolací súd uvádza nasledovné:

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie:

„Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že so zreteľom na ňou opisované okolnosti jej bol vyrubený súdny poplatok v situácii, v ktorej vyrubený byť nemal, z rozhodujúceho – obsahového – hľadiska namieta, že napadnuté rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (por. tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že v konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne

neprípustné dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. júla 2015 sp. zn. 2 Co 686/2014 podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Úspešnej žalovanej nepriznal dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania, nakoľko jej žiadne nevznikli (§ 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2016

JUDr. Oľga T r n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. M.